

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: عثمان حیدری

۱۸ سپتمبر ۲۰۱۹

موضع انقره پیرامون آستانه، ادلب و خان شیخون

جانی که اراده نیست، راهی نیست



ارتش سوریه به تازگی وارد خان شیخون یکی از بزرگترین شهرها در ادلب در شمال غرب کشور شد، و به نخستین پیروزی مشخص خود از مارچ ۲۰۱۵ در این استان دست یافت.

خان شیخون منطقه‌ای بود که در آن تحریکات پیرامون سلاح‌های کیمیایی در

اپریل ۲۰۱۷ رخ داد. آن حادثه به حمله ایالات متحده به پایگاه هوایی-نظامی شعیرات در حومه حمص با راکت‌های تاماهاک انجامید. همان‌طور که انتظار می‌رفت هم ایالات متحده و هم انگلیس تهدید کردند در صورت استفاده از سلاح‌های کیمیایی در سوریه مداخله خواهند کرد.

پیشرفت صورت گرفته علیه گروه‌های مرتبط با واحد عملیاتی «فتح‌المبین» تحت سلطه هیأت نمایندگی «هیئت تحریر الشام» در خان شیخون و مناطق مسکونی اطراف آن در جنوب ادلب، نتیجه مسؤلیتی است که در توافق آستانه که با رضایت تهران و دمشق به امضاء رسید به انقره داده شده است. این یک تحول مهم در جهت گشودن شاهراه ام-۵ بود که یکی از نقاط حیاتی سوریه به شمار می‌آید.



آیا عملیات ارتش «نقض آتش‌بس» است؟

با توجه به این‌که منطقه به وسیله جناح‌های القاعده مرتبط با «هیئت تحریر الشام» و تحت رهبری «جبهه النصره» کنترل می‌شود، عملیات انجام شده از آغاز اگست در جنوب ادلب را نمی‌توان «نقض آتش‌بس» دانست.

از سوی دیگر، طبق توافق آستانه، یکی از تعهدات اصلی ترکیه تصریح کرده است که «میانروها» از گروه‌های جهادی جدا شوند. اما، همان‌طور

که درگیری داخلی بین «هیئت تحریر الشام» و گروه‌های تحت حمایت انقره- «احرار الشام» و «صقور الشام»- در جنوری امسال ثابت نمود، این از نظر فنی عملی نبود. به علاوه، مشاهده شد که ترکیه هیچ حرکتی در جهت عمل به تعهد خود نکرد.

«هیئت تحریر الشام» چگونه کنترل ادلب را به دست گرفت؟

اینجا، ما دقیق‌تر می‌بینیم چگونه «هیئت تحریر الشام» گام‌به‌گام ادلب، مناطق روستائی جنوب حلب، خط مرزی، و شمال حما را تصرف کرد. پیش از جنوری، طی سه ماه آخر سال ۲۰۱۸، «هیئت تحریر الشام» با تصرف «داره عزه» در غرب حلب، با متلاشی کردن گروه «نورالدین ذن» که تحت حمایت ترکیه بود، خط ارتباطی بین منطقه عفرین و ادلب را گرفت. این نخستین پیروزی مهم «هیئت تحریر الشام» بود.

انقره درباره این درگیری‌ها هیچ اظهارنظری نکرده است. گرچه از مارچ ۲۰۱۵ برخی درگیری‌های داخلی وجود داشته است، رویدادهای امسال معنای دیگری داشت؛

دست‌آوردهای «هیئت تحریر الشام» به مثابه بخشی از تلاش‌ها برای تقویت کنترل ادلب بر شاهرگ‌های ارتباطی اصلی و مبدل ساختن خود به یک «طرف حتمی مذاکره» بود.

انتظار می‌رفت که حرکت بعدی «هیئت تحریر الشام» حمله به اریجا و جاده ام-۵ (حلب-دمشق) در جنوب ادلب و جاده ام-۴ (لاذقیقه-دمشق) و معره نعمان باشد. اما گروه «ارتش آزاد سوریه» مورد حمایت ترکیه یک سازمان فراگیر به نام «جبهه رهائی ملی» در ادلب تأسیس کرد و «جبهه» معره نعمان و جبل الزاویه را به «هیئت تحریر الشام» تسلیم کرد.

درگیری‌های مورد بحث زمانی پایان یافت که در پی یک توافق، حزانو که به مثابه یک نقطه تقاطع بین ادلب و گذرگاه مرزی سیلوگوزو عمل می‌کرد، تحت کنترل دولت آزاد وابسته به «هیئت تحریر الشام» قرار گرفت.

جریان تسلیحات و کمک از ترکیه به گروه‌های «میانرو» به «هیئت تحریر الشام» کمک کرد بر اطمه، اتارب و تقریباً تمام خطوط مرزی مسلط شود.

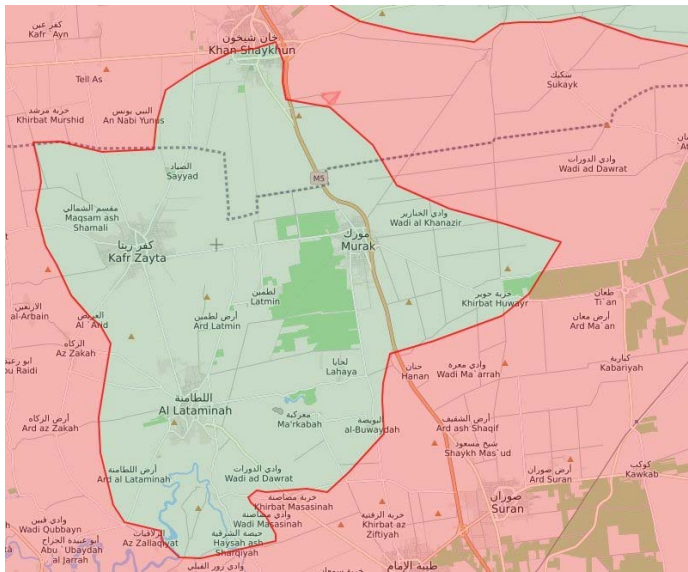
تنها گروهی که در نتیجه تصرف تقریباً همه ادلب به وسیله «هیئت تحریر الشام» متلاشی شد نورالدین زنگی بود. گروه‌های «فیلاک شام» در شرق چپسول ایزی و بزرگراه ام-۵ فعالند. این گروه‌ها «میانرو» تلقی می‌شوند و در حال حاضر با «هیئت تحریر الشام» در یک جبهه هستند. همچنین دیده شده است که در درگیری‌هایی که طی سه ماه گذشته در شمال حما و جنوب ادلب رخ داد معارضان از عفرین به کمک «هیئت تحریر الشام» شتافتند.

چرا نقطه دیده‌بانی شمار ۹ تخلیه نشد؟

در روز ۱۹ اگست وزارت دفاع ملی ترکیه اعلام کرد که یک حمله هوایی علیه کاروان وزارت دفاع ملی که به نقطه دیده‌بانی نهم منتقل می‌شد، صورت گرفت و این‌که در این حمله سه غیرنظامی کشته و ۱۲ نفر زخمی شدند. یک اشتباه منطقی در اعلامیه وجود داشت، غیرنظامیان در یک کاروان نظامی چه می‌کردند؟ زیاد طول نکشید تا معلوم شود که کشته شدگان و زخمی‌ها معارضان «فیلاک شام» وابسته به اخوان المسلمین بودند.

علاوه بر این، وبسایت روسی avia-pro.net نوشت که سو-۳۵های نیروی هوایی روسیه در حالی که درگیری‌های در خان شیخون ادامه داشت مانع اف-۱۶ یا ترکیه شدند. اخبار در آن سایت گفتند: «در پی تهدید از جانب ترکیه، سو-۳۵ها نیروی هوایی سوریه را اسکورت کردند و از آن‌ها حمایت نمودند.» سایت بر اساس ادعاهای تأیید نشده گزارش داد که هواپیماهای ترکیه حدود ۳۰-۴۰ کیلومتر وارد حریم هوایی سوریه شدند.

ارتش سوریه طی ۲۰ روز به یک عملیات دوسویه دست زد: یکی بر فراز آبادی‌های الهیبط در غرب شهر و دیگری بر فراز سکیک در شرق. در چند روز گذشته، نیروهای ارتش وارد خان شیخون شدند و نیروها در سکیک کنترل باقی نقاط را در آنجا به دست گرفتند و نقطه دیدهبانی شماره ۹ نیروی دفاع ملی ترکیه کاملاً در محاصره قرار گرفت. ریام دالاتی خیرنگار سوری بی‌بی‌سی گفت که ارتش سوریه سعی می‌کند به وسیله رادیو با گفتن «شما در اینجا تحت محاصره نیستید، شما می‌توانید بمانید» با سربازان ترکیه ارتباط برقرار نماید. دالاتی بعداً گزارش داد که منبع ارتش ترکیه هر گونه تماس برای تخلیه را انکار کرد.



بستن سریع بزرگراه ام-۵ به وسیله ارتش سوریه بر سر راه بخش بزرگی از معارضان که می‌خواستند از بخش‌های شمالی حما فرار کنند، مانع ایجاد نمود. پافشاری بر عدم تخلیه نقطه دیدهبانی شماره ۹ را فقط با این فاکت توضیح داد که در اینجا از سربازان به مثابه سپر برای معارضان جهادی استفاده شد.

از سوی دیگر، بنا به گزارش سایت‌های نزدیک به این گروه‌ها، با بسته شدن بزرگراه ام-۵، وزارت دفاع ملی ترکیه در حال ساختن یک نقطه دیدهبانی جدید، در ۱۳ کیلومتری شمال خان شیخون است.

«هیئت تحریر الشام» نقاط دیدهبانی را چگونه می‌بینید؟

شیوه نگرش «هیئت تحریر الشام» به نقاط دیدهبانی را می‌توان در نظرات فواز هلال رهبر «دولت رهایی»، تشکیلات غیرنظامی وابسته به «هیئت تحریر الشام» در ادلب دید. خبرگزاری رویترز در ۲۷ مه ۲۰۱۹ گزارشی را با امضای خلیل اشاوی منتشر کرد.

با وجود این‌که «هیئت تحریر الشام» از طرف ایالات متحده، انگلستان، ترکیه و بسیاری از کشورهای دیگر در فهرست سازمان‌های تروریستی قرار دارد، [در گزارش رویترز] به فواز هلال به عنوان «رئیس دولت ادلب» و «مقام بلندپایه اپوزیسیون» اشاره شد.

هلال با اشاره به عملیات و حملات ارتش سوریه در ماه مه در شمال حما در منطقه ادلب سوریه، مطمئن است که سوری‌هایی از عفرین-منظور اپوزیسیون مسلح گردآمده زیر نام «ارتش آزاد سوریه» است- این حملات را دفع خواهند کرد.

هلال اظهار امیدواری کرد که ترکیه نقاط دیدهبانی ایجاد شده در جنوب ادلب را حفظ خواهد کرد و مانع حملات هواپیماهای روسی و سوری خواهد شد. امروز کار نقطه دیدهبانی شماره ۹ دقیقاً همین است. هلال افزود: «اما این نقاط حتا نمی‌توانند از خود حفاظت نمایند. انقره باید نقش خود و انتظاراتش را از این نقاط روشن کند...»

بعد چه خواهد شد؟

تعهد دیگری که ترکیه در چهارچوب توافق آستانه پذیرفت اما انجام نداد متوقف ساختن حملات به پایگاه هوایی حمیم در حلب، در نزدیکی شهر حما و بخش‌هایی از لاذقیه بود. پیروزی‌ها در شمال حما به ویژه برای متوقف کردن این حملات اهمیت دارند.

اما، انتظار می‌رود ارتش سوریه در آینده بر مناطق روستائی شمال ادلب تمرکز نماید. حرکت یک کاروان وزارت دفاع ملی ترکیه از معره نعمان در جنوب ادلب به سوی پایگاه هوایی سراکیب در شمال روستای تل توخان بر این پیش‌بینی گواهی می‌دهد.

هدف از پیشروی در شمال ادلب فقط این است که در بزرگراه‌های ام-۴ و ام-۵ یک مرز ملموس بین ارتش سوریه و معارضان «هیئت تحریر الشام» بکشد. در واقع، کیریل سمیونوف رئیس «مرکز مطالعات اسلامی مؤسسه توسعه نوین روسیه» به سپوتنیک ترکیه گفت که منطقه بین ادلب و بزرگراه‌های ام-۴ و ام-۵ و مرز با ترکیه باید به یک وضعیت جدید مبدل شود. سمیونوف گفت: «این منطقه باید خط قرمز اسد و نیروهای امنیتی او بشود.» x

منبع: چپ، پورتال خبری حزب کمونیست ترکیه

تارنگاشت عدالت